

Lichaam & Identiteit

Leven, het begon met dit woord. Als kind was ik gebiologeerd door alles wat zich ontwikkelt tot nieuw leven. Een studie biologie lag voor de hand. Maar al snel kwam ik tot de ontdekking dat de wetenschappelijke benadering van alles wat leeft, niet voldeed aan mijn behoefte dieper op mijn vraag over het leven in te gaan. En zag ik steeds meer hoe bijzonder het lichaam is. Een materie, geen dag dezelfde, altijd in ontwikkeling.

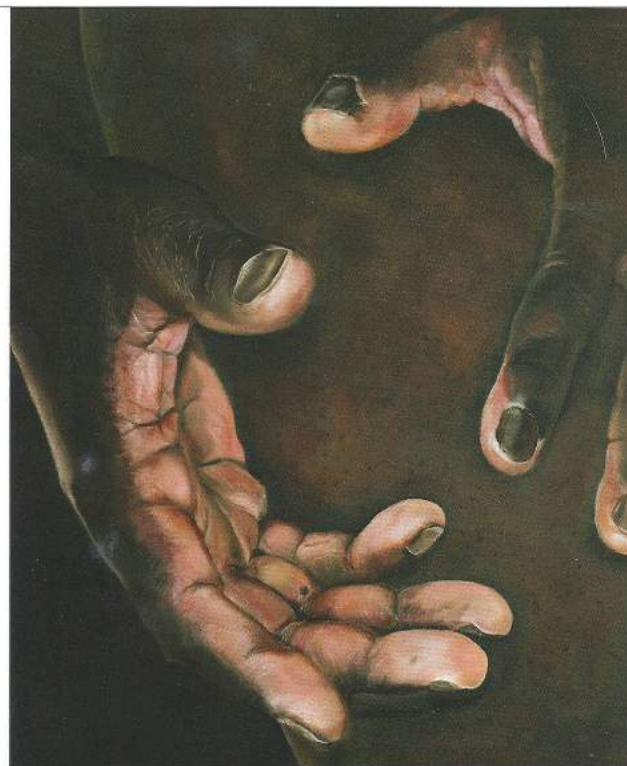
Mijn zoektocht naar het vraagstuk van het levende lichaam heeft geleid naar het willen verbeelden van het lichaam. Het is van begin af aan het onderwerp in mijn werk. In eerste instantie was ik vooral bezig met de materiele, lijfelijke, vleselijke kant van het lichaam. Maar gaandeweg drong de vraag naar de betekenis van het lichaam zich meer en meer bij mij op. Het lichaam is méér dan alleen maar materie bestaande uit vlees, bloed, bot, haren, huid. Het lichaam is ook drager van de geest, de ziel. Wat maakt de mens tot mens van vlees en bloed? Wie is de mens, wat maakt het verschil van de ene mens ten opzichte van alle andere bijna zeven miljard

mensen. Wat is identiteit, wat is zijn identiteit. Deze fascinatie voor lichaam en identiteit is thema van mijn werk geworden.

Fascinatie

Mijn werk omvat beelden van pasgeborenen, en van pubers tot heel oude mensen van in de 90. Maar ook van de mens met een verstandelijke handicap of uit verschillende culturen of in de sociale context met elkaar. De identiteit verbeeld ik in de lichaamstaal. Het samengestelde beeld van lichaamstaal in enige recente werken is een metafoor voor de verschillende uitingen van identiteit in een en hetzelfde lichaam. Het werk 'Zonder titel 132' is hier een voorbeeld van. Door uitsneden van het lichaam te isoleren, selecteren en vergroot in beeld te brengen wil ik op indringende wijze mijn fascinatie voor het lichaam verbeelden. Door op een zwarte achtergrond te schilderen en gelaagd te werken heb ik dit nog willen versterken. Om de 'uitkristallisering' van de identiteit van zeer oude mensen intens weer te geven, heb ik in een aantal werken niet kleur als picturaal middel gebruikt maar heb ik deze uitsneden in zwart-wit verbeeld.

Riet van der Lubbe exposeert van 6 t/m 28 juli in de Weissenbruchzaal

Zonder titel 122, 2011, acrylverf op doek, 160 x 130 cm

Geen titel

Gezichten komen in de uitsneden niet voor, in mijn optiek leidt dat de kijker te snel af van de essentie van het thema 'lichaam en identiteit'. Ik geef mijn werk geen titel. Ik wil daarmee de mogelijkheid voorkomen dat er naar een bepaald persoon of bepaalde personen verbanden worden gelegd. Of dat de toeschouwer daardoor in zijn kijken beïnvloed wordt. Ook breng ik geen signatuur of lijst aan. Het werk is wat het is en dat is het.

Ik wil de toeschouwer niet in de gelegenheid stellen het ideaalplaatje van het eeuwig schone en onveranderlijke lichaam op het schilderij te projecteren. Ik wil hem juist het vergankelijke, eigene, veranderlijke van het lichaam laten zien. Het 'zijn' en de identiteit van het lichaam

De aangebrachte reactie 'gedver' op een poster van de tentoonstelling 'met huid en haar' in 2008 vind ik een goed voorbeeld van associaties die het werk bij de kijker kan oproepen, welke zijn emoties en ervaringen zijn. Het komt vanuit zijn specifieke idee over het lichaam.

In gesprekken tijdens tentoonstellingen van mijn werk zeggen mensen mij regelmatig niet toe te komen aan de vraag hoe zij 'eigenlijk' over het lichaam denken. Zij constateren dat hun eigen idee daarover niet dat van henzelf is maar dat het eigenlijk een idee is, dat mensen in het algemeen van het lichaam hebben. Het objectieve idee blijkt dan het subjectieve van de toeschouwer te zijn.

Paradox

Het schilderij is onveranderlijk, het is stilstaand, een ding en daarmee niet in staat om het veranderlijke en eigene van het lichaam reëel weer te geven. Hiermee is de tegenstelling tussen het bewegingsloze object, het schilderij, en mijn gedachte over het veranderlijke en de eigenheid van het lichaam, een feit. Hoe dieper ik op de materie inga, hoe gedetailleerder de huid wordt weergegeven, hoe meer het schilderij laat zien dat het verschil van het werkelijke lichaam.

Een paradox. Een paradox die mij intrigeert en blijvend inspireert.
RIET VAN DER LUBBE
beeldend kunstenaar
www.rietvanderlubbe.nl

Workshops

De tentoonstelling wordt op 6 juli om 16.00 uur geopend door Belfa van der Giessen, conservator van het voormalig Scheringmuseum. In de week van 8 juli spreekt kunsthistoricus Benno Hillebrand over de geschiedenis van lichaam en identiteit in de kunst en organiseert Riet van der Lubbe met hoogleraar cultuurpsychologie Hans Alma workshops over onbevangen en geïnformeerd kijken. Tijdens de lunch vragen studenten van de Universiteit voor Humanistiek de deelnemers naar hun ervaringen. De workshops leveren materiaal op voor wetenschappelijk onderzoek naar kunstbeleving. De workshops worden afgesloten met een rondleiding over de tentoonstelling 'Russia XXI' op het Lange Voorhout; hedendaagse beeldhouwkunst uit Rusland.

Op de linkerpagina: Zonder titel 132, 2013, acrylverf op doek 105 x 150 cm

Zonder titel 115, 2011, acrylverf op doek, 100 x 60 cm